

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημόσιων Έργων και άλλες διατάξεις»

Ι. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια διαρκή επιτροπή κατά τη συνεδρίαση της 30.3.2012, αποτελείται από επτά ενότητες (Μέρη Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ' και Ζ') και εκατόν ογδόντα πέντε άρθρα.

Το Μέρος Α' (άρθρα 1-81) αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Συγκεκριμένως, με τις διατάξεις του προτεινόμενου Νοσχ ρυθμίζεται εκ νέου το κανονιστικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην χώρα μας, α) με την ενσωμάτωση των Οδηγιών 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25.11.2009, «για τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών», και 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25.11.2009, «για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών», και β) την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν.

3431/2006 «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις», ο οποίος καταργείται διά του παρόντος. Επίσης, μεταξύ άλλων, τροποποιούνται και καταργούνται διατάξεις του ν. 3592/2007 «Συγκέντρωση και αδειοδότηση Επιχειρήσεων Μέσων Ενημέρωσης και άλλες διατάξεις», σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης αδειών επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου, καθώς και των ν. 2801/2000 «Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» και 2644/1998 «Για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών και συναφείς διατάξεις».

Με το Μέρος Β' (άρθρα 82-105) ρυθμίζονται θέματα επιβατηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, όπως ο καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας παραχώρησης νέων αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων.

Το Μέρος Γ' (άρθρα 113-122) θεσπίζει ρυθμίσεις για τον τομέα μεταφορών και άλλες διατάξεις, όπως πιστοποιητικά κατάρτισης οδηγών, εγκατάσταση πρατηρίων καυσίμων κ.λπ..

Το Μέρος Δ' (άρθρα 123-147) επιφέρει, ιδίως, τροποποιήσεις στον ισχύοντα Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων.

Με το Μέρος Ε' (άρθρα 148-167) ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την προώθηση τουριστικών επενδύσεων, την αδειοδότηση τουριστικών καταλυμάτων και την τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας περί τουριστικών λιμένων.

Με το Μέρος ΣΤ' (άρθρα 168-173) μεταφέρονται στην εσωτερική έννομη τάξη τροποποιήσεις της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Το Μέρος Ζ' (άρθρα 174-185) εισάγει ως ειδική μορφή τουρισμού τον αλιευτικό τουρισμό και θεσπίζει τις σχετικές διατάξεις.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 2 παρ. Α. περ. λζ)

Στην προτεινόμενη διάταξη διατυπώνεται η έννοια του όρου: «Συναφείς ευκολίες: οι υλικές υποδομές και συναφείς υπηρεσίες, και άλλες εγκαταστάσεις ή στοιχεία που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/και στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας ή έχουν τη δυνατότητα αυτή. Περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κτίρια ή εισόδους κτιρίων, καλωδιώσεις κτιρίων, κεραίες, πύργους και άλλες φέρουσες κατασκευές, αγωγούς, σωληνώσεις, ιστούς, φρεάτια και κυτία σύνδεσης».

Σχετικώς σημειώνεται ότι η έννοια του όρου «Συναφείς ευκολίες», με διαφορετικό, όμως, περιεχόμενο («οι ευκολίες που σχετίζονται με δίκτυο ηλε-

κτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και καθιστούν δυνατή ή/και στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου και/ή υπηρεσίας. Περιλαμβάνουν επίσης συστήματα υπό όρους πρόσβασης και οδηγούς ηλεκτρονικών προγραμμάτων»), διατυπώθηκε στο άρθρο 2 περ. ε) της Οδηγίας 2002/21/EK (βλ. ανωτ.).

Η εν λόγω διάταξη αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 της Οδηγίας 2009/140/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25.11.2009 ως εξής: «Το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: ε) "συναφείς εγκαταστάσεις", οι συναφείς υπηρεσίες, οι υλικές υποδομές και άλλες εγκαταστάσεις ή στοιχεία που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/και στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας ή έχουν τη δυνατότητα αυτή, περιλαμβάνουν δε μεταξύ άλλων κτήρια ή εισόδους κτηρίων, καλωδιώσεις κτιρίων, κεραίες, πύργους και άλλες φέρουσες κατασκευές, αγωγούς, σωληνώσεις, ιστούς, φρεάτια και κυτία σύνδεσης».

Υπό το φως των ανωτέρω, ο όρος η έννοια του οποίου παρατίθεται στον ορισμό της περ. λζ) πρέπει να αντικατασταθεί ως «Συναφείς εγκαταστάσεις».

2. Επί του άρθρου 18 παρ. 3 και 10

Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 3, «Για την υπαγωγή σε καθεστώς Γενικής Άδειας μπορεί να απαιτείται από την Ε.Ε.Τ.Τ. η υποβολή Δήλωσης Καταχώρισης από τον ενδιαφερόμενο πάροχο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων και των παρόχων που παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών».

Εν προκειμένω, για λόγους σαφήνειας και εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να προβλεφθούν ρητώς οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν απαιτείται Δήλωση Καταχώρισης.

Επίσης, στην παρ. 10 περ. β) του παρόντος, για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να γίνει ρητή αναφορά στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας οι οποίες αφορούν στον τερματικό εξοπλισμό και τον ραδιοεξοπλισμό.

3. Επί των άρθρου 21 παρ. 11

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. υποχρεούται να προβεί σε έλεγχο των έγγραφων καταγγελιών για επιβλαβείς παρεμβολές σε δίκτυα ραδιοεπικοινωνίας, ενσύρματα δίκτυα, ηλεκτρονικό εξοπλισμό ή ραδιοεξοπλισμό εντός (30) ημερών από τη λήψη τους. Οι καταγγελίες αξιολογούνται και ελέγχονται κατά προτεραιότητα, βάσει της σοβαρότητάς τους.

Δεδομένου ότι σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η ταχεία αντιμετώπιση των εν λόγω επιβλαβών παρεμβολών, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθούν οι συνέπειες της παρόδου άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας (βλ. σχετικώς παρατήρηση υπ' αριθμ. 11 στην Έκθεση της Επισημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του Νσχ «Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ν. 4053/2012) της 17.02.2012).

4. Επί του άρθρου 28 παρ. 5 και 6

Συμφώνως προς τις προτεινόμενες διατάξεις: «Με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν στη δυνατότητα διέλευσης και εγκατάστασης σε αρχαιολογικούς χώρους, η αρμόδια αρχή, ενώπιον της οποίας έχει υποβληθεί αίτημα σχετικό με τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης από πάροχο δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφόσον συνοδεύεται από όλα τα κατά νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά, υποχρεούται να χορηγεί τα δικαιώματα διέλευσης ή άλλως να απαντά αιτιολογημένα επί της υποβληθείσας αίτησης στον ενδιαφερόμενο πάροχο εντός τριάντα ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης. Αν η αίτηση υποβάλλεται από πάροχο μη δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ως άνω προθεσμία παρατείνεται κατά εξήντα ημέρες. Για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης και εγκατάστασης σε προστατευόμενες περιοχές απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής. Για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης από παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής. (...) Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω σχετική προθεσμία, η άδεια πρόσβασης/διέλευσης τεκμαίρεται ότι αυτοδικαίως χορηγήθηκε».

Σχετικώς σημειώνεται ότι, κατά το παρελθόν, διάταξη –μη ισχύουσα πλέον– που αφορούσε ειδικώς Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) (άρθρο 4 παρ. 9 τρίτο εδάφιο του ν. 1650/1986), από τη διατύπωση της οποίας συναγόταν ότι η σιωπή της διοίκησης δημιουργούσε τεκμήριο έγκρισης άδειας, κατ' αντιστροφή του σχετικού γενικού κανόνα του διοικητικού δικαίου, συμφώνως προς τον οποίο, από τη σιωπή της Διοίκησης τεκμαίρεται σιωπηρή άρνησή της, είχε δεχθεί την κριτική της θεωρίας, με το σκεπτικό ότι η σιωπηρή έγκριση δεν συνάδει προς τις συνταγματικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, η δε έγκριση πρέπει να παρέχεται μόνο με ρητή θετική πράξη (βλ. Αν. Τάχο, Δίκαιο προστασίας του περιβάλλοντος, 2006, σελ. 277-278. Βλ. και Εκθέσεις της Επισημονικής Υπηρεσίας της Βουλής της 11.3.2002 επί του Νσχ «Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υ-

δατορέματα και άλλες διατάξεις» (ν. 3010/2002) και της 16.11.2010 επί του Νοσχ «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων» (ν. 3894/2010)).

5. Επί του άρθρου 30 παρ. 16 και 17

Α. Στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 16 του παρόντος ορίζεται ότι: «Κατά της απόφασης του Περιφερειάρχη χωρεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου τριμελούς Διοικητικού Εφετείου σύμφωνα με την περ. 1.θ' του άρθρου 1 του ν. 2944/2001 (Α' 222), η οποία εκδίδεται εντός ενός μηνός από την ημέρα κατάθεσής της και εκδίδεται απόφαση εντός προθεσμίας δύο μηνών από την εκδίκασή της. Αναβολή της συζητήσεως είναι δυνατή μόνο μία φορά και για σπουδαίο λόγο, ο δε επαναπροσδιορισμός της δίκης δεν δύναται να απέχει περισσότερο από ένα μήνα από την αρχική δικάσιμο, εκτός κι αν υφίσταται περίπτωση συνεκδίκασης περισσότερων προσφυγών».

Εν προκειμένω, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, πρέπει να γίνει παραπομπή στην παρ. 1.θ' του άρθρου 1 του ν. 702/1977 «Περί υπαγωγής, υποθέσεων εις τα διοικητικά δικαστήρια, αντικαταστάσεως, τροποποιήσεως και καταργήσεως διατάξεων του Ν.Δ. 170/1973 "περί του Συμβουλίου της Επικρατείας"», όπως ισχύει, δεδομένου ότι η περ. 1.θ' του άρθρου 1 του ν. 2944/2001 τροποποίησε την αντίστοιχη διάταξη του ν. 702/1977.

Επίσης, για λόγους νομικής ακριβολογίας, στο τέλος του ως άνω εδαφίου η φράση «(...) εκτός κι αν υφίσταται περίπτωση συνεκδίκασης περισσότερων προσφυγών» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «(...) εκτός κι αν υφίσταται περίπτωση συνεκδίκασης περισσότερων αιτήσεων ακυρώσεως».

Β. Όσον αφορά τις υποπαραγράφους Β, Γ, και Ε της παρ. 17 του παρόντος θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί, στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την έκδοση Πιστοποιητικού Πληρότητας φακέλου που αφορά συγκεκριμένη κατασκευή κεραίας, οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν προβούν στον έλεγχο και την έγκριση ή την απόρριψη των λοιπών απαιτούμενων αιτήσεων/μελετών, εάν η εν λόγω κατασκευή κεραίας διατηρείται, συνεχίζεται δε η λειτουργία της μόνο βάσει του Πιστοποιητικού Πληρότητας, χωρίς την έκδοση Άδειας Κατασκευής Κεραίας από την Ε.Ε.Τ.Τ., και για ποιο χρονικό διάστημα.

Επίσης, σε περίπτωση που οι αρμόδιες υπηρεσίες διαπιστώσουν τυπικές ελλείψεις ή λάθη στις κατατεθειμένες αιτήσεις/μελέτες, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να τεθεί προθεσμία εντός της οποίας οι ενδιαφερόμενοι θα δύνανται να προβούν στη συμπλήρωση ή τη διόρθωσή τους, καθώς και προθεσμία εντός της οποίας οι αρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να επανεξετάσουν τις εν λόγω αιτήσεις/μελέτες και να προβούν στην έγκριση ή την απόρριψή

τους. Η ως άνω επισήμανση αφορά και τη διάταξη της περ. ββ) της παρ. Ζ του παρόντος.

Περαιτέρω, στην παρ. ΣΤ της παρ. 17 του παρόντος θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο, πέραν της υποχρέωσης άμεσης αποξήλωσης της κατασκευής κεραίας, να προβλεφθεί υποχρέωση αποκατάστασης του περιβάλλοντος, ιδίως σε περιπτώσεις που οι εν λόγω κατασκευές κεραιών εγκαθίστανται εντός δασών, δασικών εκτάσεων, πυρήνων εθνικών δρυμών κ.λπ. (βλ. σχετικώς παρατήρηση υπ' αριθμ. 13 στην Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του Νσχ «Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ν. 4053/2012) της 17.02.2012).

6. Επί των άρθρου 40 παρ. 16

Εν προκειμένω, για λόγους συντακτικής αρτιότητας, η λέξη «εναρμονισθεί» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «ενσωματωθεί».

7. Επί των άρθρου 57 παρ. 1

Στην περ. β) της προτεινόμενης διάταξης, για λόγους συντακτικής αρτιότητας, η φράση «(...) που προβλέπεται στην περίπτωση (α) της ως άνω παραγράφου 1 (...)» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «(...) που προβλέπεται στην ως άνω περίπτωση (α) (...)».

Επίσης, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, στο τελευταίο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου πρέπει να απαλειφθεί η αρίθμηση γ).

8. Επί του άρθρου 77 παρ. 1 και 2

Στην παρ. 1 της προτεινόμενης διάταξης ορίζεται ότι: «Εάν η Ε.Ε.Τ.Τ. διαπιστώσει ότι πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν τηρεί έναν ή περισσότερους όρους της Γενικής Άδειας, (...) κοινοποιεί σε αυτόν την εν λόγω διαπίστωση και του παρέχει τη δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις του στο πλαίσιο σχετικής ακρόασης ή/και να αποκαταστήσει τη νομιμότητα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος».

Εν προκειμένω θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να καθορίζεται το ως άνω αναφερόμενο «εύλογο» χρονικό διάστημα.

Στην παρ. 2.β) της προτεινόμενης διάταξης προβλέπεται ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και μετά από προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, δύναται, μεταξύ άλλων, να επιβάλλει «πρόστιμο έως 3.000.000 ευρώ το οποίο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) και το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει περιοδικές ποινές με αναδρομικό αποτέλεσμα. Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να προβλέψει την καταβολή του ποσού του προστίμου σε δόσεις».

Εν προκειμένω, για λόγους σαφήνειας, πρέπει να διευκρινισθεί η έννοια της φράσης «και το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει περιοδικές ποινές με αναδρομικό αποτέλεσμα».

9. Επί του άρθρου 78

Α. Συμφώνως προς την παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου, «Κατά των κανονιστικών αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. ασκείται αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Κατά των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις, ασκείται προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Κατά των λοιπών ατομικών διοικητικών αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. ασκείται αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις».

Επισημαίνεται ότι οι αποφάσεις των Διοικητικών Εφετείων επί αιτήσεων ακυρώσεως υπόκεινται, καταρχήν, στο ένδικο μέσο της έφεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (άρθρα 58 του π.δ. 19/1989 και 5, 5Α του ν. 702/1977) και όχι της αιτήσεως αναιρέσεως.

Εν προκειμένω, η έλλειψη αναφοράς στο ένδικο μέσο της έφεσης υποδηλώνει βούληση του ασκούντος τη νομοθετική πρωτοβουλία περί του ανεκκλήτου των αποφάσεων των ακυρωτικών Διοικητικών Εφετείων (πρβλ. άρθρο 5Α εδ. α' του ν. 702/1977).

Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι κατά την παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου, «Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να ασκηθεί, κατά περίπτωση, αίτηση αναίρεσης ή έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τις ισχύουσες διατάξεις».

Υπό το φως των ανωτέρω, χρήζει διευκρίνισης η σχέση μεταξύ των διατάξεων της παρ. 4 και του εδ. 4 της παρ. 1 του παρόντος.

Β. Κατά την παρ. 3 του προς ψήφιση άρθρου, «Για το παραδεκτό της συζήτησης των προσφυγών, που ασκούνται κατά των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ., ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου, με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα, απαιτείται η κατάθεση στην Ε.Ε.Τ.Τ. ποσού ίσου με το τριάντα τοις εκατό (30%) του επιβαλλόμενου προστίμου, το οποίο ποσοστό δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 500.000 €».

Κατά συνέπεια, παραδεκτώς ασκείται αίτηση αναστολής εκτέλεσης της πράξης επιβολής προστίμου, χωρίς καταβολή ποσού ίσου με το 30% του επιβαλλόμενου προστίμου (βλ. άρθρο 202 παρ. 3 α) του ν. 2717/1999). Ωστόσο, τυχόν χορηγηθείσα αναστολή εκτέλεσης καλύπτει το ως άνω ποσοστό μόνον έως τη συζήτηση του κυρίου ενδίκου βοηθήματος.

Σημειώνεται, συναφώς, ότι έχει κριθεί (βλ., ενδεικτικώς, ΑΕΔ 33/1995, ΑΠ 675/2010, ΣτΕ 3470/2007, ΣτΕ Ολομ 647/2004, ΣτΕ 2531/2005) ότι δεν αποκλείεται στον κοινό νομοθέτη να θεσπίζει δικονομικές προϋποθέσεις και δαπανήματα, όπως και γενικότερα διατυπώσεις για την πρόοδο της δίκης, αρκεί αυτές να συνάπτονται προς τη λειτουργία των δικαστηρίων και την ανάγκη αποτελεσματικής απονομής της Δικαιοσύνης και, περαιτέρω, να μην υπερβαίνουν τα όρια εκείνα, πέραν των οποίων θα συνεπάγονταν την άμεση ή έμμεση κατάλυση του ατομικού δικαιώματος παροχής έννομης δικαστικής προστασίας, το οποίο προστατεύεται από τις ανωτέρω διατάξεις.

Εξ άλλου, παρόμοιο ζήτημα ετέθη όσον αφορά τη συνταγματικότητα της υποχρέωσης καταβολής του παραβόλου του άρθρου 277 παρ. 2α ΚΔΔ, σταθερού ύψους 100 ευρώ, ως όρου του παραδεκτού της άσκησης ορισμένων ένδικων βοηθημάτων, μεταξύ των οποίων και η αίτηση παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας. Βασικό κριτήριο, προκειμένου να αναχθεί το Δικαστήριο σε κρίση περί της συνταγματικότητας ή μη του εν λόγω μέτρου, αποτελεί το ύψος του καταβλητέου παραβόλου. Η υποχρέωση καταβολής παραβόλου είναι σύμφωνη προς το Σύνταγμα, όταν, κατά την κοινή πείρα, δεν είναι τέτοιου ύψους, ώστε να παρεμποδίζει το δικαίωμα του διοικουμένου να προσφύγει ενώπιον της Δικαιοσύνης συμφώνως και προς την αρχή της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ Ολομ. 601/2012).

Υπό το φως των ανωτέρω, η πρόβλεψη κατάθεσης ποσού ίσου με το τριάντα τοις εκατό (30%) του επιβαλλόμενου προστίμου, με ανώτατο όριο το ποσό των 500.000 €, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της συζήτησης της προσφυγής κατά πράξης της Ε.Ε.Τ.Τ., τελεί υπό τις συνταγματικές προϋποθέσεις που προκύπτουν από την ως άνω παρατεθείσα νομολογία του ΣτΕ, αποτελεί δε αντικείμενο *ad hoc* δικαστικής εκτίμησης η συμφωνία της σχολιαζόμενης διάταξης με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος.

10. Επί του άρθρου 80 παρ. 1 α)

Με το άρθρο 80 παρ. 1 τροποποιείται το άρθρο 1 παρ. 5 του ν. 2801/2000 και προβλέπεται ότι τα αδικήματα των περιπτώσεων Α και Β, θεωρούνται αυτόφωρα σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 242 ΚΠΔ. Στις περιπτώσεις Α και Β του παρόντος άρθρου προβλέπονται μια σειρά από αδικήματα όπως, μεταξύ άλλων, η εγκατάσταση/ χρήση σταθμού εκπομπής ραδιοσήματος χωρίς άδεια, η παροχή με δόλο εσφαλμένων πληροφοριών για την άσκηση του ελέγχου σταθμών εκπομπής από τα αρμόδια όργανα, η πρόκληση επιβλαβών παρενοχλήσεων σε άλλον νόμιμο χρήστη. Εν προκειμένω παρατηρείται ότι η διάρκεια τέλεσης ενός εγκλήματος και, συνακολούθως, η κατάταξή του στα στιγμιαία ή διαρκή, εξαρτάται από το εάν «η παράλειψη αρ-

σης της παράνομης κατάστασης που δημιουργήθηκε από την εγκληματική συμπεριφορά συνιστά συνεχώς και αδιαλείπτως και παράλειψη αποτροπής της» (Ν. Ανδρουλάκης, Γενικό Μέρος, Αθήνα 2006, σελ. 186). Συνεπώς, με αυτό το κριτήριο θα κριθεί και αν το συγκεκριμένο έγκλημα είναι αυτόφωρο. Επειδή στις περιπτώσεις Α και Β τυποποιούνται διαφορετικά εγκλήματα, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διαγραφεί η φράση «τα αδικήματα των περιπτώσεων Α και Β, θεωρούνται αυτόφωρα σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 242 ΚΠΔ».

11. Επί του άρθρου 80 παρ. 1. στ)

Α. Στην διάταξη της παρ. 4 περ. β) του αντικαθιστάμενου δια του παρόντος άρθρου 13 του ν. 3592/2007, ως ένα από τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας παρόχου περιεχομένου ορίζεται η πληρότητα του προτεινόμενου προγράμματος, «για την οποία λαμβάνονται υπόψη η ποικιλία και η ποιότητα, συνεκτιμωμένης και της σχετικής εμπειρίας (περιλαμβανομένης και της σχετικής εμπειρίας για τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεοπτική ευρυεκπομπή) (...)».

Εν προκειμένω, πρέπει να διευκρινισθεί ή έννοια του όρου «εμπειρία» στη φράση «(περιλαμβανομένης και της σχετικής εμπειρίας για τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεοπτική ευρυεκπομπή)», δεδομένου ότι η εν λόγω εμπειρία αφορά τους παρόχους δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και όχι τους παρόχους περιεχομένου, τα αναλογικά προγράμματα των οποίων κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα μεταδίδονται και ψηφιακώς (άρθρο 14 του ν. 3592/2007).

Β. Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη «Η αξιολόγηση των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας πάροχου περιεχομένου γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: α) της οικονομικής βιωσιμότητας για την οποία λαμβάνονται υπόψη η οικονομική κατάσταση του υποψηφίου και το επιχειρησιακό του σχέδιο, β) της πληρότητας του προτεινόμενου προγράμματος, για την οποία λαμβάνονται υπόψη η ποικιλία και η ποιότητα, συνεκτιμωμένης και της σχετικής εμπειρίας (περιλαμβανομένης και της σχετικής εμπειρίας για τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεοπτική ευρυεκπομπή), το ύψος της επένδυσης σε πρόγραμμα, η δομή τούτου και γ) του απασχολούμενου προσωπικού. Με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης & Επικοινωνίας – Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, μετά από γνώμη του Ε.Σ.Ρ., εξειδικεύονται τα παραπάνω κριτήρια και οι συντελεστές βαρύτητας αυτών, το πλαίσιο διαδικασίας αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. (...)».

Σχετικώς παρατηρείται ότι ο καθορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης των υποψηφίων για την απόκτηση άδειας παρόχου περιεχομένου γίνεται πλέον απευθείας από τον νόμο και δεν εξαρτάται από την έκδοση προεδρικού δια-

τάγματος, όπως προβλέπεται στο ισχύον καθεστώς. Η εξειδίκευση των εν λόγω κριτηρίων, οι συντελεστές βαρύτητάς τους, το πλαίσιο διαδικασίας αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια θα ρυθμίζεται με υπουργική απόφαση του αρμόδιου υπουργού μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση επί της εν λόγω διάταξης, η νέα διαδικασία θεσπίζεται προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασίας αδειοδότησης και να ρυθμιστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα το τηλεοπτικό τοπίο.

Σημειώνεται, επίσης, ότι καθορισμός και ιδιαιτέρως λεπτομερής εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης και συντελεστών βαρύτητάς τους απευθείας στον νόμο γίνεται στο άρθρο 7 του ν. 3592/2007 όσον αφορά την αδειοδότηση ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών για την εκπομπή του προγράμματος τους μέσω αναλογικού σήματος.

Σχετικώς παρατηρείται ότι «με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 43 του Συντάγματος παρέχεται στον κοινό νομοθέτη το δικαίωμα να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα προς θέσπιση κανόνων δικαίου στην εκτελεστική εξουσία. Τίθεται δε ο κανόνας (εδάφιο πρώτο) ότι η νομοθετική εξουσιοδότηση παρέχεται προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως αρχηγό της εκτελεστικής εξουσίας, ο οποίος ασκεί τη μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα με την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων. Η νομοθετική εξουσιοδότηση, για να είναι νόμιμη, πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη, δηλαδή να προβαίνει σε συγκεκριμένο προσδιορισμό του αντικειμένου της και να καθορίζει τα όριά της σε σχέση προς αυτό. Η εξουσιοδοτική, επομένως, διάταξη πρέπει να μην είναι γενική και αόριστη, ασχέτως αν είναι ευρεία ή στενή, αν περιλαμβάνει δηλαδή μεγάλο ή μικρό αριθμό περιπτώσεων, τις οποίες η Διοίκηση μπορεί να ρυθμίσει κανονιστικώς βάσει της νομοθετικής εξουσιοδότησης. Η ευρύτητα της εξουσιοδότησης, εφόσον το περιεχόμενο της είναι ορισμένο, δεν επηρεάζει το κύρος της» (ΣτΕ [Ολ] 1210/2010). Περαιτέρω, συμφώνως προς το εδ. β' της παρ. 2 του άρθρου 43 του Συντάγματος, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, να ορισθούν ως φορείς άσκησης κανονιστικής αρμοδιότητας, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και άλλα όργανα, εφόσον πρόκειται για «ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». «Ως ειδικότερα θέματα νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενο τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης» (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τόμος 1, 13η έκδ., 2010, σελ. 58 επ., και Χ. Μουκίου, Η κανονιστική αρμοδιότητα της Διοίκησης, 2009, σελ. 212 επ.. Επίσης, ΣτΕ 2701/1996, 358/1998, 3364/2004, 3889/2005, 1342/2006). «Απαιτεί-

ται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλη προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα. Οι ανωτέρω ουσιαστικές ρυθμίσεις μπορούν να υπάρχουν τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης...» (ΣτΕ [ΟΛ] 1210/2010). Το κριτήριο περί του χαρακτηρισμού ενός θέματος ως «ειδικότερου» ή μη μπορεί να είναι είτε ποσοτικό, σε σχέση με το κύριο αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης, είτε ποιοτικό, συναρτώμενο προς τη σπουδαιότητα του προς ρύθμιση καταλειπόμενου ζητήματος. Λεπτομερειακό είναι το ζήτημα που αφορά στη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων, ενώ οι κύριες και ουσιώδεις ρυθμίσεις πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999). Τεχνικού χαρακτήρα είναι το θέμα που αφορά στη θέσπιση ρύθμισης για την οποία απαιτείται παρέμβαση αρμόδιου τεχνικού οργάνου (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999) (βλ. Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του Νσχ «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός, της 28.3.2012).

Υπό το φως των ανωτέρω, προβληματισμός θα μπορούσε, ενδεχομένως, να δημιουργηθεί ως προς το εάν η εξειδίκευση των ανωτέρω θεμάτων και ιδίως του πλαισίου της διαδικασίας αδειοδότησης θα πρέπει να γίνεται με υπουργική απόφαση και όχι με προεδρικό διάταγμα.

12. Επί του άρθρου 80 παρ. 1. ιγ)

Στην προτεινόμενη διάταξη, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η φράση «(...) κατά τα προβλεπόμενα στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 του άρθρου 14 (...)» πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «(...) κατά τα προβλεπόμενα στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' (...)».

Επίσης, ενόψει του περιεχομένου της προτεινόμενης διάταξης, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί δια του παρόντος και η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 του άρθρου 14, συμφώνως προς την οποία: «Εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της απόφασης της προηγούμενης παραγράφου, όσες αναλογικές συχνότητες χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών με αναλογική μορφή απελευθερώνονται και χρησιμοποιούνται από την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.», όσον αφορά την χρησιμοποίηση των εν λόγω συχνοτήτων από την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., εάν βεβαίως αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η αναφερόμενη στο κείμενο της παρούσας διάταξης κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 4038/2012 πρέπει να εκδοθεί εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του ν. 4038/2012, ήτοι μέχρι τη 2.8.2012..

13. Επί του άρθρου 80 παρ. 2, 5 και 6

Στην προτεινόμενη διάταξη παρατίθενται οι καταργούμενες δια του παρόντος διατάξεις. Σχετικώς σημειώνεται ότι οι προς κατάργηση διατάξεις των παρ. β), γ), δ), ε), στ), ζ), θ.αα), θ.ββ), θ.γγ), θ.δδ), θ.εε), και ι) του παρόντος έχουν ήδη καταργηθεί διά των διατάξεων του άρθρου 70 παρ. 2 του ν. 3421/2006.

Περαιτέρω, οι ρυθμίσεις των διατάξεων των παρ. 5 και 6 του παρόντος θα ήταν νομοτεχνικώς αρτιότερο να ενσωματωθούν στις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 2 και 9 παρ. 7 του ν. 2644/1998, τις οποίες τροποποιούν.

14. Επί του άρθρου 106 παρ. 2 και 3

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 106 παρ. 2 και 3 του νομοσχεδίου προβλέπονται τα της διαδικασίας έκδοσης νέων αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. οχημάτων από τους Περιφερειάρχες, στην τοπική αρμοδιότητα των οποίων υπάγεται η χορήγησή τους. Ειδικότερα, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, ορίζεται ότι στην πρόσκληση του «...οικείου Περιφερειάρχη διευκρινίζεται ότι το εάν θα εκδοθούν άδειες, για ποιες έδρες και τι είδους άδειες είναι αυτές θα προσδιοριστεί με απόφαση του Περιφερειάρχη που θα εκδοθεί μετά το πέρας της διαδικασίας εκδηλώσεως ενδιαφέροντος για την απόκτηση άδειας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου». Σχετικώς με το ζήτημα της εισαγωγής περιορισμών στη χορήγηση νέων αδειών κυκλοφορίας φορτηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων, ερμηνευόμενης εντός του πλαισίου της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος, με το οποίο κατοχυρώνεται η προσωπική και οικονομική ελευθερία ως ατομικό δικαίωμα, προσφάτως, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (1664/2011) έκρινε τα ακόλουθα: «...Ειδικότερη εκδήλωση αυτής της ελευθερίας αποτελεί η επαγγελματική ελευθερία, δηλαδή η ελευθερία επιλογής και ασκήσεως ορισμένου επαγγέλματος. Στην επαγγελματική ελευθερία μπορεί ο νόμος να επιβάλλει περιορισμούς μόνον για λόγους δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση πρέπει να τελούν σε συνάφεια προς το αντικείμενο και τον χαρακτήρα της ρυθμιζόμενης επαγγελματικής δραστηριότητας. Τέτοιο λόγο δεν συνιστά η προστασία του οικονομικού συμφέροντος των ήδη δραστηριοποιούμενων σε συγκεκριμένο επαγγελματικό κλάδο (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 475/1989, 3665/2005) με την αποτροπή της εισόδου στον κλάδο αυτό νέων

επαγγελματιών και της εκ του λόγου τούτου μειώσεως των προσόδων από την άσκηση της επαγγελματικής αυτής δραστηριότητας. Ενόψει των ανωτέρω, δεν μπορεί να εξαρτηθεί η χορήγηση διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγέλματος από την προηγούμενη εκτίμηση της Διοικήσεως ότι συντρέχει πραγματική ανάγκη για την άσκησή του, ως εκ τούτου ότι οι ήδη ασκούντες το επάγγελμα αυτό δεν επαρκούν για να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες του κοινωνικού συνόλου (...). Πρέπει να προκύπτει ή να συνάγεται από την ίδια την ρύθμιση, ερμηνευόμενη σύμφωνα με τους κανόνες της λογικής και τα διδάγματα της κοινής πείρας και σε συνδυασμό με την διέπουσα την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος νομοθεσία ή από τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ψήφιση του σχετικού νόμου ή από στοιχεία, στα οποία οι εργασίες αυτές αναφέρονται, ο σκοπός που επιδιώκεται με τους περιορισμούς αυτούς [...] Και τούτο διότι η προστασία του στενού επαγγελματικού και μάλιστα οικονομικού συμφέροντος των ήδη ασκούντων ορισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα ή μέρους αυτών, με την εξασφάλιση του προσπορισμού κέρδους από την εκ μέρους τους άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, δεν συνιστά λόγο δημοσίου συμφέροντος που δικαιολογεί την επιβολή περιορισμών, οι οποίοι έχουν ως συνέπεια την αδυναμία προσβάσεως στον επιχειρηματικό αυτό κλάδο άλλων ενδιαφερομένων ή την αδυναμία αυτών που ήδη δραστηριοποιούνται στον εν λόγω κλάδο να αναπτύξουν περαιτέρω την επιχειρηματική τους δραστηριότητα (...) ο σκοπός που επιδιώκεται με τον θεσπιζόμενο με αυτές περιορισμό δεν είναι θεμιτός από συνταγματικής απόψεως....» (πρβλ. ΣτΕ 2224/2010, 1665-1666/2011 Ολομ. με τις οποίες κρίθηκε ότι «...η θεσπισθείσα διαπίστωση (...) περί επάρκειας των ήδη κυκλοφορούντων φορτηγών δημοσίας χρήσεως βυτιοφόρων μεταφοράς υγρών καυσίμων για την κάλυψη των (...) μεταφορικών αναγκών της χώρας, που επικαλείται ως δικαιολογητικό λόγο η εν λόγω απόφαση για την θεσπιζόμενη με αυτήν απαγόρευση και επιβολή περιορισμών στην χορήγηση νέων αδειών φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, δεν αποτελεί λόγο δημοσίου συμφέροντος που θα μπορούσε να δικαιολογήσει, από συνταγματικής απόψεως, τον επίμαχο περιορισμό της οικονομικής ελευθερίας (...) η απαγόρευση αυτή αντίκειται πλέον στην κατοχυρούμενη με το άρθρο 5 του Συντάγματος αρχή της οικονομικής ελευθερίας (...) Εξ άλλου, το γεγονός ότι με την επίμαχη απαγόρευση δεν αποκλείεται παντελώς η πρόσβαση στον επιχειρηματικό κλάδο των χερσαίων μεταφορών, αλλά τίθεται περιορισμός στην άσκηση του σχετικού επαγγέλματος, δεν ασκεί επιρροή από την άποψη της συνταγματικότητας του περιορισμού αυτού ...». Βλ. επίσης Κανονισμό 1071/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.10.2009 σχετικώς με τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά τους όρους που πρέπει να πληρούνται για την άσκηση του επαγ-

γέλυτος του οδικού μεταφορέα και την κατάργηση της Οδηγίας 96/26/ΕΚ του Συμβουλίου, L 300, σελ. 51 επ.. Τέλος, σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προσφύγει κατά της Ελλάδος στο Δικαστήριο της ΕΕ με την αιτιολογία ότι ο κλειστός αριθμός φορτηγών δημόσιας χρήσης και ο διοικητικός καθορισμός των κομίστρων συνιστούν περιορισμό της ελευθερίας εγκατάστασης κατ' άρθρο 49 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ).

15. Επί του άρθρου 113 παρ. 4

Με το άρθρο 113 παρ. 4 τροποποιούνται τα άρθρα 14, 15, 16, 17 και 18 του κεφαλαίου Δ' του π.δ. 208/2002.

α) Στο προτεινόμενο άρθρο 15 παρ. 2 του π.δ. 208/2002 ορίζεται ότι η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψήφιας οδηγών αφαιρείται οριστικώς από τον εκπαιδευτή, όταν εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση μεταξύ άλλων και για έγκλημα κατά των ηθών. Επειδή το αντίστοιχο κεφάλαιο του ΠΚ έχει τίτλο «Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής», θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο, η φράση «εγκλήματος κατά των ηθών» να αναδιατυπωθεί ως εξής: «εγκλήματος κατά της γενετήσιας ελευθερίας εγκλήματος οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής».

β) Στο προτεινόμενο άρθρο 17 του π.δ. 208/2002 ορίζεται ότι οι διοικητικές κυρώσεις των άρθρων 15 και 16 επιβάλλονται, αφού ο εκπαιδευτής ή ο ιδιοκτήτης ή ο νόμιμος εκπρόσωπος της σχολής οδηγών εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του εντός 15 ημερών. Επειδή προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος ακρόασης είναι η γνώση των στοιχείων που έχουν συλλεγεί σε βάρος του διοικούμενου, θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί ρητώς η δυνατότητα γνώσης του φακέλου της υπόθεσης από τον εκπαιδευτή ή τον ιδιοκτήτη ή το νόμιμο εκπρόσωπο της σχολής, οδηγών κατά το πρότυπο του άρθρου 135 παρ. 3 εδ. α ν. 4057/2012.

γ) Στο προτεινόμενο άρθρο 18 του π.δ. 208/2002 προβλέπεται ότι τα φυσικά πρόσωπα και, στην περίπτωση νομικών προσώπων, τα μέλη, οι μέτοχοί τους και ο νόμιμος εκπρόσωπος τους στο όνομα των οποίων λειτουργεί Σχολή Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Υ.Ο., που χρησιμοποιούν ως εκπαιδευτές πρόσωπα που στερούνται των προβλεπόμενων τυπικών προσόντων, τιμωρούνται με φυλάκιση από ένα έως έξι μήνες. Εν προκειμένω θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο να οριστεί ως δράστης του εγκλήματος το πρόσωπο στο όνομα του οποίου λειτουργεί Σχολή Οδηγών ή ΚΕ.Θ.Υ.Ο. και να προβλεφθεί ότι η ευθύνη των μελών και των μετόχων των νομικών προσώπων έχει ως προϋπόθεση τη γνώση τους για τη χρησιμοποίηση, ως εκπαιδευτών, προσώπων που στερούνται των προβλεπόμενων τυπικών προσόντων. Περαιτέρω, θα ήταν σκόπιμο, ενδεχομένως δια παραπομπής σε άλλη διάταξη, να ορισθούν τα προβλεπόμενα τυπικά προσόντα.

16. Επί του άρθρου 148 παρ. 3 και 6

Στην προτεινόμενη, διά της παρ. 3 του άρθρου 148 του Νσχ, διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011, περ. γ., η οποία αναφέρεται στα ζητήματα οργάνωσης της Ειδικής υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών επενδύσεων, ορίζεται ότι: «Με όμοια απόφαση [του Προέδρου του Ε.Ο.Τ.] μπορούν να εξειδικεύονται τα καθήκοντα των επί μέρους τμημάτων, τα προσόντα των προϊσταμένων, καθώς και κάθε αναγκαίο σχετικό θέμα για τη λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας.».

Όπως προαναφέρθηκε, συμφώνως προς το άρθρο 43 παρ. 2 εδ. β' του Συντάγματος, «Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα [πέραν του Προέδρου της Δημοκρατίας] όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό» (βλ. ανωτέρω παρατήρηση υπ' αριθμ. 11.Β).

Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να τεθεί το γενικό πλαίσιο, βάσει του οποίου θα ρυθμισθούν, με την απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Τ., τα καθήκοντα των επί μέρους τμημάτων, τα προσόντα των προϊσταμένων, καθώς και κάθε αναγκαίο σχετικό θέμα για τη λειτουργία της ανωτέρω Ειδικής Υπηρεσίας.

Ομοίως, με την προστιθέμενη, διά της παρ. 5 του άρθρου 148 του Νσχ, στο άρθρο 12 του ν. 4002/2011, νέα παρ. 7, παρέχεται εξουσιοδότηση προς τους αρμόδιους υπουργούς να εκδώσουν απόφαση για τη συγκρότηση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής στην Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Ε.Ο.Τ.. «Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, η σύνθεση, η διάρκεια της θητείας και κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής». Δεδομένου ότι το εν λόγω όργανο προβλέπεται το πρώτον διά των ρυθμίσεων του παρόντος, θα ήταν σκόπιμο να περιγραφούν, έστω εν γένει, οι αρμοδιότητές του.

17. Επί των άρθρων 149, 151, 152, 153, 166, 174, 176, 178 και 180

Στο πλαίσιο των τροποποιήσεων που επήλθαν κατά τη β' ανάγνωση του Νσχ ενώπιον της αρμόδιας Διαρκούς Επιτροπής:

- Στο άρθρο 149: να αντικατασταθούν οι αριθμοί 151-154 από τους αριθμούς 150-153, αντιστοίχως.

- Στο άρθρο 151 παρ. 1 και 2: να αντικατασταθεί ο αριθμός 150 από τον αριθμό 151, και στην παρ. 4: να αντικατασταθούν οι αριθμοί 155 και 154 από τους αριθμούς 154 και 153, αντιστοίχως.

- Στο άρθρο 152 παρ. 1: να αντικατασταθεί ο αριθμός 152 από τον αριθμό 151, και στις παρ. 2 και 5: να αντικατασταθεί ο αριθμός 151 από τον αριθμό 150.

- Στο άρθρο 153 παρ. 2: να αντικατασταθεί ο αριθμός 152 από τον αριθμό 151, και στην παρ. 7: να αντικατασταθούν οι αριθμοί 151 και 155 από τους αριθμούς 150 και 154, αντιστοίχως.
- Στο άρθρο 166 παρ. 3, 4 και 7: να αντικατασταθούν οι αριθμοί 155, 157 και 161 από τους αριθμούς 154, 156 και 160, αντιστοίχως.
- Στο άρθρο 174: να αντικατασταθεί η φράση «176 έως 186» από τη φράση «174 έως 184».
- Στο άρθρο 176 παρ. 1, 2 και 3: να αντικατασταθεί ο αριθμός 177 από τον αριθμό 175.
- Στο άρθρο 178 παρ. 1 και 5: να αντικατασταθεί ο αριθμός 183 από τον αριθμό 181, και η φράση «176 έως 186» από τη φράση «174 έως 184».
- Στο άρθρο 180 παρ. 4: να αντικατασταθεί ο αριθμός 183 από τον αριθμό 181.

18. Επί των άρθρων 151, 152, 160, 161 και 166 παρ. 7

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις θεσπίζονται σιωπηρές θετικές διοικητικές πράξεις, οι οποίες αφορούν σε:

- προέγκριση άδειας λειτουργίας και άδεια λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων (βλ. προτεινόμενα άρθρα 151 παρ. 3: «Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας των δικαιολογητικών [του άρθρου 151 του Νοχ] η προέγκριση [του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) τουριστικού καταλύματος] χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται ότι η προέγκριση έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010 (Α' 63) [περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις] και ο αιτών μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση της προέγκρισης αρχή», 152 παρ. 1: «Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας τουριστικού καταλύματος εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας (...). Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών τεκμαίρεται ότι το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας έχει εκδοθεί (...) και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση του αρχή, η οποία οφείλει να τη χορηγήσει», 160, προτεινόμενες παρ. 10.1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993: «Ο φορέας διαχείρισης του τουριστικού λιμένα οφείλει μέσα σε δύο (2) μήνες από την ολοκλήρωση του συνόλου των έργων να υποβάλλει αίτηση για την έκδοση άδειας λειτουργίας (...) Σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού ελέγχει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά ως προς την πληρότητά τους (...). Εάν παρέλθει ά-

πρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η προέγκριση τεκμαίρεται χορηγηθείσα (...)», και παρ. 10.2: «Η αρμόδια Διεύθυνση (...), σε διάστημα δύο (2) μηνών από την έκδοση της προέγκρισης για την άδεια λειτουργίας του τουριστικού λιμένα, πραγματοποιεί τον έλεγχο του τουριστικού λιμένα ως προς τη συμβατότητά του με το περιεχόμενο της σχετικής απόφασης χωροθέτησης βάσει των εγκεκριμένων οριστικών μελετών των έργων και των αντίστοιχων αδειών εκτέλεσής τους (...). Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η άδεια λειτουργίας τεκμαίρεται χορηγηθείσα (...)»..

- άδεια λειτουργίας τουριστικών λιμένων (βλ. παρ. 7 του άρθρου 166: «Για τους υφιστάμενους και εν λειτουργία κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, τουριστικούς λιμένες οι οποίοι δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, αυτή χορηγείται άνευ ελέγχου από την αρμόδια Υπηρεσία για την έκδοση άδειας λειτουργίας εφόσον, ο φορέας διαχείρισης του λιμένα υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία αίτηση συνοδευόμενη με (...) απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων σε ισχύ καθώς και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται (...). Σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού εκδίδει την άδεια λειτουργίας τουριστικού λιμένα. Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η άδεια τεκμαίρεται χορηγηθείσα»).

- κανονισμούς που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία χώρων (βλ. άρθρο 161, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 31α του ν. 2160/1993, παρ. 4 «(...) Με αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνονται οι Ειδικοί Κανονισμοί για ένα έκαστο από τους λιμένες της παραγράφου 1. Οι εγκριτικές αποφάσεις (...) εκδίδονται εντός ενός μηνός από την υποβολή των Ειδικών Κανονισμών στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου του πιο πάνω χρονικού διαστήματος οι Ειδικοί Κανονισμοί τεκμαίρονται εγκεκριμένοι (...)»)

- τιμολόγια (βλ. άρθρο 161, παρ. 5 στον ν. 2160/1993: «(...) Με αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνονται τα τιμολόγια ελλιμενισμού και των λοιπών παρεχόμενων προς τα σκάφη υπηρεσιών από τους τουριστικούς λιμένες της παραγράφου 1. Οι εγκριτικές αποφάσεις (...) εκδίδονται εντός δέκα ημερών από την υποβολή των τιμολογίων στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού. Αν παρέλθει άπρακτο το πιο πάνω χρονικό διάστημα τα τιμολόγια τεκμαίρονται εγκεκριμένα».

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, από την πάροδο άπρακτης της τασσόμενης στον νόμο προθεσμίας από τη Διοίκηση προκύπτει σιωπηρή δήλωση βούλησης του αρμόδιου οργάνου εν σχέσει προς υποβληθείσα αίτηση ενδιαφερομένου. Η σιωπηρή αποδοχή της αίτησης εξυπηρετεί, προφανώς, την

επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών ενώπιον της Διοίκησης και την τήρηση των τασσόμενων προθεσμιών (ως προς τον ενδεικτικό χαρακτήρα ορισμένων προθεσμιών κατά το στάδιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε., βλ. Θ. Φορτσάκη, Δίκαιο της Ενέργειας, 2009, σελ. 157 επ.). Παρατηρείται, επίσης, ότι πρόκειται, σε ορισμένες περιπτώσεις, περί πράξεων για την έγκριση των οποίων απαιτείται υποβολή δικαιολογητικών που αφορούν σε θέματα δημόσιας υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος (επί παραδείγματι, δικαιολογητικά του άρθρου 150, κανονισμοί που προσδιορίζουν τα όρια της ζώνης -χερσαίας και θαλάσσιας- του λιμένα και τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας των σκαφών και των χρηστών του λιμένα, έλεγχος του τουριστικού λιμένα ως προς τη συμβατότητά του με το περιεχόμενο της σχετικής απόφασης χωροθέτησης). (Για τις περιπτώσεις υποχρεωτικής, εκ του Συντάγματος, ρυθμιστικής παρέμβασης του Κράτους, βλ. Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του Νοσ «Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις» (ν. 2160/1993), Κεφ. IV].

19. Επί του άρθρου 153 παρ. 6

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «Αν δεν συμμορφωθεί η επιχείρηση προς τους υγειονομικούς και λοιπούς όρους λειτουργίας ενός ή περισσότερων από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή των κολυμβητικών δεξαμενών του τουριστικού καταλύματος μετά τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, αναστέλλεται η ισχύς τούτου ή ανακαλείται μόνον ως προς το συγκεκριμένο κατάστημα ή την κολυμβητική δεξαμενή, στην οποία αφορά η μη συμμόρφωση, με σχετική μνεία επί αυτού και του οικείου παραρτήματος (...)». Για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί εάν η ανωτέρω διάταξη αφορά την περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται από τα αρμόδια όργανα έλλειψη τήρησης των υγειονομικών κ.λπ. όρων λειτουργίας της επιχείρησης κατά την παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου, οπότε και θα ήταν ενδεχομένως καταλληλότερη η φράση «Εφόσον διαπιστώνεται, κατά την παρ. 2, ότι δεν τηρεί» αντί της φράσης «Αν δεν συμμορφωθεί», στην αρχή της διάταξης.

20. Επί του άρθρου 154 παρ. 2 πρώτο εδάφιο

Θα ήταν σκόπιμο να προστεθούν οι λέξεις «του ν. 3766/2009» μετά από τις λέξεις «κατά τη διαδικασία του άρθρου 5».

21. Επί του άρθρου 155

Στην περ. α. θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί εάν υπό τον όρο «ξενοδοχεία μ[ε]λικτού τύπου» νοούνται και τα Σύνθετα Τουριστικά Κα-

ταλύματα (βλ. και άρθρο 9 παρ. 2,β. του ν. 4002/2011 «β. Όπου στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 24208/4.6.2009 απόφασης "Εγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό" (Β' 1138) αναφέρονται οι "σύνθετες και ολοκληρωμένες τουριστικές υποδομές μικτής χρήσης" νοούνται εφεξής τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα του παρόντος νόμου»).

Στην υποπερ. αα. της περ. α. ορίζονται τα τυπικά προσόντα για τη θέση Διευθυντή σε ξενοδοχεία 4 αστέρων και 5 αστέρων. Ως προς τους όρους «ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, ΤΕΙ» σημειώνεται ότι κατά το άρθρο 1 του ν. 2916/2001 «Διάρθρωση ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση του τεχνολογικού τομέα αυτής» (ΦΕΚ Α' 114/2001), η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο τομείς, ήτοι: α) τον πανεπιστημιακό, τον οποίο συναπαρτίζουν όλα τα υφιστάμενα Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία και Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών) και β) τον τεχνολογικό μη πανεπιστημιακό, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.). Με τον ν. 4009/2011, εξ άλλου, ορίσθηκε ότι «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). (...) Τα ιδρύματα των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης λειτουργούν παράλληλα, με διακριτή φυσιογνωμία, σκοπό και αποστολή, που διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντιστοίχως (άρθρο 1).

22. Επί των άρθρων 156 – 163

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επανακαθορίζεται το καθεστώς των τουριστικών λιμένων. Συμφώνως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, «Επειδή, το άρθρο 24 του Συντάγματος αφ' ενός μεν επιβάλλει στο κράτος την υποχρέωση προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, αφ' ετέρου δε επιτάσσει τη χωροταξική οργάνωση της χώρας, την οποία, επίσης, αναθέτει στο κράτος. Οι δύο αυτές υποχρεώσεις προδήλως αλληλοεξαρτώνται, έτσι ώστε να μην νοείται προστασία του περιβάλλοντος χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό και αντιστρόφως. Μέρος του φυσικού περιβάλλοντος, και δη ευπαθές, είναι τα οικοσυστήματα των ακτών, τα οποία, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου αυτού, πρέπει, κατά την έννοια της πιά πάνω συνταγματικής επιταγής, να τελούν υπό ιδιαίτερο καθεστώς ήπιας διαχείρισης και αναπτύξεως, η οποία και μόνον τυγχάνει βιώσιμη. Το καθεστώς αυτό αποτελεί συνήθως αντικείμενο ειδικού νόμου, τούτου, όμως, ελλείποντος, δύνανται (το ειδικό καθεστώς) να συναχθεί αβίαστα από την προσήκουσα στις ακτές προστασία του άρθρου 24 του Συντάγματος, ερμηνευόμενου υπό το φως των διατάξεων της Συνθήκης του Μaa-

στριχτ (άρθρα Β, 2 και 130 Ρ), που κυρώθηκε με το ν. 2077/1992, και των αρχών της Διακηρύξεως του Ρίο και της Agenda 21. Η κατά τα άνω δε συνταγματική προστασία των ακτών προϋποθέτει προεχόντως την κατάρτιση των οικείων χωροταξικών σχεδίων, στα οποία πρέπει να εντάσσονται, μεταξύ άλλων, και τα κατά την έννοια του άρθρου 55 του Β.Δ. της 14/19. 1.1939 πάσης φύσεως λιμενικά έργα. Τα τελευταία (κρηπιδώματα, μώλοι, κυματοθραύστες κλπ.) συνιστούν ουσιώδεις τεχνικές παρεμβάσεις και αλλοιώσεις των παράκτιων οικοσυστημάτων (...). 8. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η κατασκευή λιμένων οποιασδήποτε κατηγορίας σε οποιαδήποτε ακτή της Χώρας δεν δύναται να αποφασίζεται επ' ευκαιρία και αποσπασματικά, αλλά πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ευρύτερου χωροταξικού σχεδιασμού εντός του εθνικού ή του μείζονος περιφερειακού δικτύου λιμένων της Χώρας. Δεδομένου δε ότι ο σχεδιασμός του εθνικού ή περιφερειακού δικτύου λιμένων εκφράζει κατ' ουσίαν την στρατηγική της βιώσιμης ανάπτυξης αυτών, ο προγραμματισμός κάθε λιμένα, οποιασδήποτε κλίμακας, πρέπει, περαιτέρω, να στηρίζεται σε πλήρως τεκμηριωμένη μελέτη, στην οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη αφ' ενός μεν το δημόσιο συμφέρον, το οποίο επιβάλλει την κατασκευή του λιμένα, αφ' ετέρου, όμως, και τις αρχές προστασίας του παράκτιου και θαλάσσιου οικοσυστήματος που επηρεάζεται από αυτόν, δηλαδή την αρχή της διαφυλάξεως του αναγκαίου φυσικού κεφαλαίου, της αποφυγής βλάβης του τυχόν εκεί υπάρχοντος πολιτιστικού κεφαλαίου δηλ. εναλίων αρχαιοτήτων, του σεβασμού της γεωμορφολογίας και του φυσικού αναγλύφου των ακτών και της μικρότερης δυνατής διαταράξεως των οικείων οικοσυστημάτων και της υδροδυναμικής των ακτών, συμπεριλαμβανομένου και του σεβασμού του αισθητικού κάλλους της ακτής, που αποτελεί πολύτιμο οπτικό πόρο. Μόνο δε όταν από την οικεία τεχνική μελέτη προκύπτει ότι οι αρχές αυτές έχουν ενσωματωθεί στον προγραμματισμό του λιμένα, η κατασκευή του δύναται να θεωρηθεί ως βιώσιμη και άρα νόμω επιτρεπτή, άλλως είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα (ΣτΕ 1434/1998 βλ. και 5168/1997). 10. Επειδή, στο κεφάλαιο Γ του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α'), ρυθμίζεται η δημιουργία και λειτουργία των τουριστικών λιμένων (άρθρα 29 επ.) (...) 11. Επειδή, οι διατάξεις των άρθρων 29 επ. του ν. 2160/1993, ερμηνευόμενες υπό το φως των θεμελιωδών κανόνων της ήπιας διαχείρισεως και της βιώσιμης αναπτύξεως (...) επιτρέπουν την ίδρυση τουριστικών λιμένων, οποιασδήποτε κλίμακας και μορφής, μόνον κατόπιν τομεακού χωροταξικού σχεδιασμού, ο οποίος πρέπει να έχει λάβει υπόψη και να έχει σταθμίσει τις αρχές αυτές (ΣτΕ 3346/1999)» (ΣτΕ 2506/2002). [Πρβλ. απόφαση 24208 (ΦΕΚ Β' 1138/11.06.2009) «Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού», ιδίως άρθρο 6].

23. Επί του άρθρου 156 παρ. 1 και 160

Στην παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2160/1993, η οποία αντικαθίσταται διά του παρόντος, παρατίθεται ο ορισμός της «μαρίνας» με παραπομπή στην παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (όπως και αυτό τροποποιείται διά του άρθρου 160 του Νσχ). Επειδή η παραπομπή στην παρ. 31 του ν. 2160/1993 (άρθρο 160 Νσχ) δεν είναι σαφής, ερωτάται εάν εν προκειμένω νοείται η υπουργική απόφαση χωροθέτησης στην παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993. Ομοίως, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί εάν η παραπομπή στην παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 που γίνεται στην παρ. 8 αυτού του άρθρου (βλ. άρθρο 160 Νσχ) αναφέρεται στην απόφαση χωροθέτησης στην παρ. 4 ή της παραχώρησης στην παρ. 6.

24. Επί του άρθρου 160

Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 που τροποποιείται διά του παρόντος, στο προτελευταίο εδάφιο, εκ παραδρομής, αναφέρεται η παράγραφος 7, ενώ πρόκειται μάλλον περί της παραγράφου του 9 (πρβλ. διόρθωση του τρίτου εδ. της παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 κατά τη β' ανάγνωση του Νσχ από την αρμόδια Διарκή Επιτροπή).

25. Επί του άρθρου 167 παρ. 3

Με την προτεινόμενη ρύθμιση καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 2160/1993, που ορίζει ότι: «Σε περίπτωση ανεύρεσης αντικειμένων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των έργων, ειδοποιείται η αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία, η οποία υποχρεούται εντός τριάντα (30) ημερών να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, τόσο για τη διαφύλαξη των αρχαιοτήτων όσο και για την υπόδειξη τρόπων συνέχισης των έργων, ώστε να μην καθυστερούν οι σχετικές εργασίες». Επειδή από τη διατύπωση της ρύθμισης και την Αιτιολογική Έκθεση δεν καθίσταται σαφές εάν την αρμοδιότητα ασκεί άλλο όργανο και υπό ποιο καθεστώς, και εν όψει της συνταγματικής προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθεί το εν λόγω σημείο, άλλως, να διευκρινισθεί περαιτέρω το περιεχόμενο της προτεινόμενης σχετικής διάταξης.

26. Επί του άρθρου 168

Θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο, μεταξύ των καταργούμενων διατάξεων, να περιληφθεί και η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011, δεδομένου ότι η προτεινόμενη, διά της παρ. 3 του άρθρου 149 του Νσχ, διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4002/2011, περ. β., ρυθμίζει και την ανωτέρω περίπτωση, και να αναριθμηθεί αναλόγως η ισχύουσα παρ. 6.

27. Επί του άρθρου 173

Στην παρ. 2, με την οποία προστίθεται παρ. 5 στον ν. 3471/2006, δεύτερο εδ., για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ίσως σκόπιμο να διευκρινισθεί η «υποχρέωση που προβλέπεται στο β' εδάφιο της παραγράφου 2 [του άρθρου 11 του ν. 3471/2006]».

28. Επί του άρθρου 180

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1 μεριμνά για την προστασία του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού περιβάλλοντος κατά την άσκηση δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού. Δεδομένου ότι μεταξύ των περιοχών άσκησης δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται και ποταμοί, λίμνες και λιμνοθάλασσες, θα μπορούσε, για λόγους πληρότητας, να περιληφθεί, στο πλαίσιο προστασίας και η προστασία της βιοποικιλότητας εν γένει (βλ. ν. 3937/2011 και, ενδεικτικώς, ΣτΕ 465/2001).

Στην παρ. 2 παρατηρείται ότι δεν προσδιορίζονται οι τρόποι και η έκταση άσκησης δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού στη χερσαία, παραλίμνια και παρόχθια ζώνη ούτε και παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση προς αρμόδιο όργανο να καθορίσει τα σχετικά ζητήματα.

Αθήνα, 2.4.2012

Οι εισηγητές
Αθανασία Διονυσοπούλου
Αλεξάνδρα Καρέτσου
Επιστημονικές Συνεργάτιδες
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Β' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνης
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών